Emajõest kuni suurte Peravalla metsadeni. Seesugusel laial ulatusel on nad muidugi vahelduva iseloomuga ja jagunevad järgmiselt:

1) Sood Ahja jõe ümbruses, Ahijärvest kuni Kikassaare kõrtsini (Ahja jõel) nimetatakse Jõmmsooks. See ala on enamasti kõlbmatu raba, kus kasvab ainult paari jala pikkune soovits (ka marukaseks nimetatud) ja valgetutiline villpea. Heina kasvatab ainult kitsas riba Ahja jõe ääres ja ka mõnel metsasaarel. Metsasaari on seal arvu poolest kümmekond, ja mõned neist olid omal ajal õige toreda metsaga kaetud, mis aga nüüd enamasti kõik ära raiutud. Iseloomulik on, et kõikide nende saarte peal kasvab muude puude seas ka kaunike hulk tammi, mida arumaa metsades ainustki ei leidu.

2) Kikassaare tee ümbrust ja sealt põhja poole kuni Kallijärveni nimetatakse Suursooks. See osa sood on pinna poolest esimesest pisut madalam; ka ei leidu siin enam ühtki nimetamisväärilist metsasaart, vaid ainult mõned kidurad kasesalgakesed, mis asuvad ainult veidi soost kõrgemal. Kalli järve kui ka sellest läbi jooksva Peravalla jõe ümbruses on kõik Mäksa, Võõbste küla ja Peravalla talude heinamaad. Kevadine luhavesi ujutab Peravalla jõe ümbruse alati üle. On ka ette tulnud, et luhavesi terve suve heinamaade peal seisab, nagu viimati 1905., 1906., 1923. ja 1924. aastal. Iseäranis suur oli vesi 1905. ja 1923. a.

3) Kallijärvest ida pool kuni Apnasaare ja Kääbassaareni on samasugune raba kui eespool kirjeldatud. Sealt aga edasi ida poole algab samblasoo, mis on eelmisest soost pinna poolest 1.5—2 m võrra kõrgem. Siin on samblakiht kohati kuni 2 m paks, selle all punakas raba, mis kohati ka 1—2 m paks, siis paiguti vesi, paiguti punane liiv. Selle soo peal kasvavad ainult kidurad männijässikesed, millede juured ei ulatu samblakihist sügavamale ja selle tõttu ei kasva ka üle 2—3 meetri kõrgeks. Siin soos on palju metsasaari ja mõned neist on õige suured: 2—3 km pikad ja kuni 0.5 km laiad.

Soodest on leitud puutüvesid (isegi tammetüvesid), süsi ning poolpõlenud tukke. Seepärast arvab rahvas, et sood on tekkinud mahapõlenud metsa asemele.

Teine suurem soode rühm asub kihelkonna lõunapiiril. Siia kuuluvad Valgesoo ja Suursoo.

Loomad. Suuremad kiskjad loomad on igal pool välja surnud. Haaslava vallas on hunte hulkunud ilmasõja alul. Peravalla metsades nähtud karusid ja hunte viimast kord 10—15 a. eest. Kiidjärve metsas tappis mõisaomanik mõne aasta eest metssea. Peravalla metsades elas metssiga, kuid 1912. a. aeti ta Räpinale ja tapeti seal ära. Praegu elavad seal veel: põdrad (kadumas), kitsed, rebased, nugised, tuhkrud, jänesed (kaks liiki), saarmad, oravad, nirgid, lahitsad. Lendavaid oravaid ja kaljukasse pole nähtud. Metslindudest: kalakotkas (1 paar pesitab Apnasaarel), kivikotkas (on nähtud sealsamas viimati kahe aasta eest), suur öökull (harva näha), vähemad öökullid, tedred, metsised, püüd, mitu liiki parte (kõige rohkem pritsparte). Uutest juurdeilmunud liikidest võiks nimetada musti vareseid, keda olla Kiidjärve mõisnik Sievers 15—20 a. eest toonud küttimise otstarbeks.